

## Historische Vereniging Schoonhoven

Scheepmakershaven 57

2871 CE Schoonhoven

www.historischeverenigingschoonhoven.nl

info@historischeverenigingschoonhoven.nl



## Nieuwsbrief mei 2024

Op donderdag 30 mei 2024 zal Raphaël Smid een lezing verzorgen. De lezing vindt plaats in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven. Vanaf 19.30 uur is de zaal geopend en is er de mogelijkheid een kopje koffie te drinken. De lezing begint om 20.00 uur.

Iedereen is welkom, het is niet nodig een plaats te reserveren.

## Maandlezing

### Erfgoed uit de Koude Oorlog

De stichting Menno van Coehoorn werkt al sinds 1932 door heel Nederland aan het behoud van historische verdedigingswerken zoals stadspoorten en wallen, vestingen, forten, kazematten, stellingen en linies. Schoonhoven heeft de aandacht van deze mensen door bijv. de resten van de oude wallen. Maar wat niet iedereen weet is dat Schoonhoven ook interessante resten van de Koude Oorlog kent.

Raphaël Smid neemt ons mee naar de Koude Oorlog, de periode tussen 1945 en 1991 waarin de vrede in de wereld bewaard werd onder de dreiging van nucleaire wapens. Het was de tijd dat de wereld verdeeld was tussen het kapitalistische westen o.l.v. de VS en de communistische wereld, met de Sovjet-



Unie als centrum. Overal in Nederland was men voorbereid op een aanval, de BB (Bescherming Bevolking) was bijvoorbeeld van 1952 tot in 1986 een organisatie voor vrijwilligers die in tijden van oorlog de bevolking moest beschermen. Overal in het land werden atoomschuilkelders gemaakt, ook in Schoonhoven. Op de foto hiernaast is een recente foto van de 'atoomdeur' van de schuilkelder in Schoonhoven te zien.

Raphaël Smid neemt ons mee langs tal van diensten, vormen en maatregelen die in het kader van de militaire- en de civiele verdediging in Nederland aanwezig waren. Hij vertelt wat er zoal ingericht was, deels geheim en deels onbekend met daarbij foto's als voorbeelden.

Hij zal ook de activiteiten van de Werkgroep Koude oorlog van de stichting Menno van Coehoorn belichten. Ook de resultaten van haar werkzaamheden komen natuurlijk aan de orde zoals de digitale GIS-kaart Koude Oorlog.

Uiteraard zal hij ook het Koude Oorlog erfgoed in Schoonhoven zoals de atoomschuilkelder bespreken en laten zien.

## Noteert u deze data in uw agenda?



**vrijdag 21 juni** 19.30 uur Midzomerwandeling 'Zilverstad' o.l.v. René Kappers.

**donderdag 27 juni** 20.00 uur (ARTO-theater) Leny Probst - Eindstation 'de hel van Brück'.

**donderdag 26 september** 20.00 uur (ARTO-theater) Siety Meijer - Jan Blanken.

**donderdag 31 oktober** 20.00 uur (ARTO-theater) René Kappers - De geboortepapieren van Schoonhoven.

**woensdag (!) 20 november** 20.00 uur (ARTO-theater) Sander Wassing - Eendenkooien in de Krimpenerwaard.

**donderdag 12 december** 20.00 uur (ARTO-theater) Jeroen Patijn - Foto's uit de Oude doos.

## Contributie 2024



De factuur en de herinnering aan de leden die nog niet betaalden werden verstuurd vanaf een externe server. Sommige providers of e-mailprogramma's classificeren deze route als SPAM en sturen de mail niet door aan de geadresseerde. Daarom is bij de laatste Scoenhove bij een aantal leden een geprinte factuur toegevoegd met het verzoek de contributie voor 2024 alsnog te voldoen. Ongeveer 25 leden hebben de factuur toch nog niet voldaan en ik zal hen een dezer dagen opbellen. Maar u kunt natuurlijk ook nog snel even €15 overmaken op de rekening van de HVS.

## HEK (Historische Encyclopedie Krimpenerwaard) digitaal

Titel	Publicatiejaar
HEK Historisch tijdschrift voor de Krimpenerwaard, jaargang 39	2015
HEK Historisch tijdschrift voor de Krimpenerwaard, jaargang 38	2014

Alle 40 jaargangen van de Historische Encyclopedie Krimpenerwaard (H.E.K.) zijn gedigitaliseerd, doorzoekbaar gemaakt en beschikbaar gesteld op de website van de Hollandse Vereniging voor Genealogie 'Ons Voorgeslacht'. Door deze gezamenlijke inspanning van Stichting HEK en 'Ons Voorgeslacht' is een keur aan artikelen beschikbaar gekomen over

de cultuurgeschiedenis van Schoonhoven, de Krimpenerwaard en de andere steden en dorpen.

Ga naar de Hollandse Genealogische Databank (HoGenDa) <https://www.onsvoorgeslacht.nl/genealogie/databank/>, kies de filter 'Reeks' en kies voor H.E.K. Om de jaargangen te raadplegen is een inlogcode nodig, deze is beschikbaar voor leden van 'Ons Voorgeslacht'.



## De Waag



Op 13 mei 2024 hebben wij bericht ontvangen van de gemeente Krimpenerwaard dat de in 2020 al verleende omgevingsvergunning voor 'het uitbreiden van het rijksmonument Eethuys de Waag' is herroepen (geweigerd).

De gemeente heeft naar aanleiding van de eerdere uitspraak van de rechtbank te Den Haag alsnog advies ingewonnen bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed die, zoals verwacht, negatief over het plan heeft geoordeeld. Daarna is het plan opnieuw voorgelegd aan de Gemeentelijke Adviescommissie OmgevingsKwaliteit (GAOK, voorheen CRK of welstands- en monumentencommissie) die nu ook van mening

is dat het plan 'niet voldoet aan de voorwaarden' en 'de erfgoedwaarden van zowel de damoverkluizing als de Waag schaadt'. Het is voor ons niet goed te begrijpen dat de GAOK tot nu toe heeft volgehouden dat er een deugdelijk advies lag en dat 2nd-opinions en meningen van andere deskundigen terzijde werden gelegd. Het heeft de procedure onnodig verlengd. In het nieuwe advies benoemt de GAOK nu dat het eerdere advies '*destijds aansloot op de wens van de gemeente die de uitbreiding vond aansluiten op onder meer de Retailvisie Krimpenerwaard en de gebruikswaarde en beleefbaarheid van het erfgoed in Schoonhoven*'. In onze ogen (en ook die van de rechter) is daarmee geen sprake van onafhankelijk functioneren van de GAOK. De uitspraak in de raadsvergadering door toenmalig wethouder Leon de Wit dat 'alle belangen zorgvuldig zijn afgewogen' blijkt nu toch ook bezijden de waarheid te zijn geweest. Het is van groot belang dat welstands- en monumentenadviezen door de GAOK volledig onafhankelijk van andere argumenten en adviezen en buiten enige druk vanuit college en ambtenaren kan plaats vinden. Wij denken dat dit voldoende aanleiding is voor de gemeenteraad om dit nog eens te evalueren en benadrukken.

## Uit het Bestuur



In de bestuursvergadering van 13 mei is uitgebreid gesproken de wenselijkheid en de mogelijkheid een nieuwe publicatiereeks te gaan starten. We zijn allemaal blij met Scoenhove, maar het heeft een strak *format*. Er is in Scoenhove geen ruimte voor wat langere, misschien wat specialistischer artikelen. Vroeger was er de mogelijkheid om een artikel te plaatsen in de HEK (Historische Encyclopedie Krimpenerwaard), maar dat tijdschrift is er al bijna 10 jaar niet meer. Naar aanleiding van een aangeboden artikel bespraken we de vraag of het mogelijk zou zijn om een nieuw tijdschrift uit te brengen. In deze bespreking was het bestuur er nog niet uit, dus 'wordt vervolgd'.

Verder bespraken we de mini-cursus Schoonhovologie voor medewerkers van de gemeente die we deze en volgende maand verzorgen. In drie (digitale) en een afsluitende standswandeling komen de groei van de stad, de monumenten van de stad en de zilverproductie (en producenten) aan de orde.

Peter van der Zwaal  
secretaris, 21 mei 2024